

българската младежъ, която усвояваше свободно принципа на критиката на свѣщенното писание и другитѣ религиозни наши вѣрвания. Разбира се, че тази критика смаза безпощадно старото фанатическо религиозно вѣрвание наше и, може би, застрашаваше да нанесе голѣми пакости на нашия народенъ организмъ — кой знае, но за това пакъ отвори очитѣ на мнозина, способствува за прѣмахванѣто колко-годѣ на нашата индиферентностъ, безенергичностъ и въ своето ошумотѣние отъ ударѣтъ върху много религиозни православни вѣрвания, мнозина се подигнахъ по на високо и подиряхъ за себѣ си обществени идеали. Всичко това може особено да се каже за Македония, гдѣто българския духъ е билъ по-силно натиснатъ, повече смазанъ. И така тоя Ригсъ, другаря и сътрудника на Фотинова, днесъ живѣе въ Цариградъ и е на около 85—90 години старецъ, вѣроятно доста немощень.

Както е не извѣстна годината, когато се е родилъ, така също не се знае и кога се е поминялъ нашия Фотиновъ. Споредъ утвържденията на стария Сахатчиевъ, Фотиновъ е умрѣлъ прѣзъ 1849 или 1851 г. въ Цариградъ; но споредъ разказитѣ на покойния Савва Доброплодни, Фотиновъ е умрѣлъ не по-рано отъ 1855 година, защото прѣзъ тая година Доброплодни го е срѣцналъ въ Котелъ (тъй стои въ бѣлѣжкитѣ ни) или другъ нѣкой градъ. Това утвърждение на Доброплодни ни кара да вѣрваме, че скоро слѣдъ прѣкъсванѣто на списанието, Фотиновъ ще да е дошълъ въ България да учителствува, но и това не е извѣстно, както не сж достатъчно извѣстни и другитѣ негови дѣяния, и разбира се, отъ голѣмъ интересъ ще бѣде, ако се събере всичко що се знае за Фотинова. (Лицата, които знахътъ нѣкои факти изъ живота на Фотинова, добрѣ ще направятъ, ако ги съобщатъ въ редакционния комитетъ по съставянѣто на юбилейния сборникъ). Фотиновъ е билъ много учтивъ господинъ, обличалъ се доста добрѣ, ходилъ е съ бръснати мустаци, говорилъ е на гръцки и френски, а може би и на руски. Съ това се свършватъ всичкитѣ свѣдения, които имаме ние за живота на Фотинова, за нѣкои отъ които нека ни бѣде позволено да кажемъ нѣколко думи.

Като вземемъ въ съображение това, че Фотиновъ е свършилъ наукитѣ си въ Атина, ние имаме голѣмо основание да утвърдимъ, че нашето вѣстникарско възраждане, ако може тъй да се каже, идеята за издаванѣто на български вѣстникъ е дошла отъ югъ, тамъ се е родила, отъ тамъ е копирана. Мнозина мислятъ, че нашето общо възраждане е дошло отъ